DZIENNIK
ZARZĄDU M. RADOMIA.

Redakcja i Administracja:
Magistrat m. Radomia — SEKRETARJAT.

Redakcja i Administracja czynne od godziny 10-ej do 3-ej po południu.

Ogłoszenia (wyłącznie poza tekstem): od 3 Zł.

Prenumeratę przyjmuje: SEKRETARJAT Magistratu.

Prenumerata miesięczna zł. 1.

Cena egzemplarza 50 groszy.

Nr. 8. | Radom, dnia 25-go września 1924 roku. | Rok I.

Rozporządzenia i obwieszczenia władz miejskich.

Ruch służbowy.

Angażowani:

a) Na stanowisko lekarza sanitarnego m. Radomia dr. Włodzimierz Parniewski, z uposażeniem według gr. VII szcz. a tabeli płac funkcjonarjuszów państwowych z 25 proc. dodatkiem na mieszkanie, światło i opał;

b) Na stanowisko 2 go lekarza szkolnego—dr. Mieczyław Szymkiewicz, z uposażeniem według gr. VIII szcz. a tabeli płac funkcjonarjuszów państwowych z 25 proc. dodatkiem na mieszkanie, światło i opał—od dnia 1 października r. b.

c) Na stanowisko dentystki szkolnej—p. Janina Budziszewska z płacą 80 zł. za godzinę — na 4 godziny dziennie—od dnia 1 października r. b.

Zwolnieni:

z dniem 1 września r. b., na skutek własnej prośby, p. Helena Mirecka — ze stanowiska dentystki szkolnej.

DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY.

Z obrad Magistratu.

(Posiedzenie w dniu 9 września 1924 r.)

Uchwalono:

1) Przyjąć i przesłać Radzie Miejskiej do zatwierdzenia projekt

przepisów o komisji kwalifikacyjnej, powołanej do wydawania opinji o kwalifikacjach urzędników Magistratu m. Radomia.

2) Celem przyjęcia udziału w organizowaniem przez urząd starościński radomski zebraniu, na którem ma być ustalona kalkulacja cen pieczywa, mięsa, tłuszczów i wyrobów mięsnych—delegować ławnika Paluszyńskiego, naczelnika wydziału administracyjnego E. Laskowskiego oraz kontrolera targowego J. Fomickiego.

3) Sprzedać zarządowi fabryki „Chrom“ 150 fur piasku z gruntów miejskich.

4) Wnieść do budżetu 1925 roku sumę niezbędną na dokonanie przeróbki znajdującego się w domu miejskim Nr. 9 przy ul. Dzierzkowskiej murowanego budynku na szkolną salę gimnastyczną.

5) Zażądać od policji zamknięcia otwartego przez Leona Kluczyńskiego w domu Nr. 3 przy placu 3 Maja, bez zezwolenia Magistratu, warsztatu masarskiego, znajdującego się — według orzeczenia komisji sanitarnej — w warunkach antisanitarnych.

6) Odmówić wydania Marji Wdowskiej zezwolenia na urządzenie herbaciarni w budce, znajdującej się w ogrodzie owocowym przy ul. Lubelskiej Nr. 105.

(Posiedzenie w dniu 12 września 1924 r.)

Uchwalono:

1) Zwolnić od podatku od szyldów stowarzyszenia i związki kulturalno-oświatowe, zawodowe—nie obliczone na zysk.

2) Przyjąć i przesłać Radzie Miejskiej wniosek, w sprawie zmian i uzupełnień statutu podatku od widowisk, wprowadzonych zgodnie ze zleceniem Wojewody kieleckiego z dnia 21 maja r. b. Nr. Sm. 813.9.

3) Zobowiązać właściciela domu Nr. 33 na Marjackiem Juljana Hebdzyńskiego, do niezwłocznego dokonania remontu dachu na domu mieszkalnym.

4) Asygnować Zarządowi Ochrony I ej niezbędny fundusz na nabywanie dla dzieci, znajdujących się w ochronie po 5 litrów dziennie mleka.

5) Nabyć 31 metrów materjału na paltka zimowe dla dzieci, znajdujących się w ochronie I-ej.

6) Przyjąć do ochrony 3 tygodniowe dziecko Katarzyny Walenckiej (ul. 1 maja 46) za opłatą 10 zł. miesięcznie.

9) Pokryć koszta kuracji i opieki niezamożnych obywateli m. Radomia w ogólnej kwocie 175 zł.

(Posiedzenie w dniu 16-ym września 1924 r.)

Uchwalono:

1) Uzupełnić przepisy o urlopach pracowników miejskich w tym sensie, że o ile urzędnik nie wykorzysta urlopu w terminie wyznaczonym, to traci prawo do korzystania z urlopu w czasie następnym.

2) Nabyć od p. Kuleja powóz za 2500 zł.

3) Zezwolić Komitetowi Odbudowy Kościoła św. Trójcy w Radomiu na urządzenie w dniu 21 września r. b. fantowej loterji w Parku Kościuszki z tym warunkiem, że za wejście opłata nie będzie pobierana i o ile Komenda Policji da odpowiednią ilość posterunkowych dla pilnowania porządku.

4) Celem poczynienia w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej starań o jaknajrychlejsze wypłacanie zasiłków bezrobotnym delegować ławnika J. Grzecznarowskiego.

5) Wnieść do budżetu na rok 1925 na budowę Domu Zdrowia w Zakopanem—Sanatorjum dla młodzieży akademickiej — 2190 zł.

(Posiedzenie w dniu 19-ym września 1924 r.)

Uchwalono:

1) Prośbę Zarządu Gminy Wyznaniowej Żydowskiej o zezwolenie na dokonanie rzezi ptactwa w dni niedzielne 28/IX, 12 i 19/X r. b. z powodu świąt żydowskich skierować do Inspektora Pracy dla rozpatrzenia i zadecydowania w/g kompetencji.

2) Przyjąć ofertę Sp. Akc. „Extimport" i zamówić dostawę dla miasta 110 tonn węgla kamiennego (dla Magistratu 20 t., szkół powszech. 32 t., szkoły Rzemiosł 32 t. i ochron 26 t.).

3) Zezwolić Kolasińskiemu na dokonanie remontu warsztatu kotlarskiego.

4) Zmieniając uchwałę Magistratu z dn 25 lipca r. b. — zezwolić Lutyńskiemu na wykończenie rozpoczętej budowy budki przy placu 3 Maja pod warunkiem, że petent postawi od placu 3 Maja i od ulicy Piłsudskiego parkan szczelny na wysokość do okapu budki.

5) Zezwolić Janowi Stysiakowi na przeniesienie domku drewnianego parterowego i postawienie nowych budynków gospodarczych na nieruchomości Nr. 32 przy ul. Piaskowej — według zatwierdzonego przez Magistrat planu — z warunkiem odsunięcia budynku mieszkalnego od linji regulacyjnej na 10 metrów.

5) Zezwolić Teodorowi Sitarskiemu na postawienie domku drewnianego parterowego na nieruchomości przy ul. Warszawskiej Nr. 10, według zatwierdzonego przez Magistrat planu, z tym, że budynek wzniesiony będzie przez Sitarskiego w linji regulacyjnej, którą określi Magistrat, oraz z warunkiem otynkowania projektowanego budynku.

7) Zezwolić Franciszkowi Boruchowi na postawienie domku drewnianego parterowego i takichż komórek na nieruchomości przy ul. Piaski Nr. 30, według zatwierdzonego przez Magistrat planu.

8) Zezwolić Andrzejowi Szymańskiemu na postawienie — według zatwierdzonego przez Magistrat planu — przybudówki murowanej do istniejącego na nieruchomości Nr. 29 przy ul. Żabiej domu z warunkiem odsunięcia drewnianej komórki na 4 mtr. od domu.

9) Zezwolić Adamowi Kaprzykowi na postawienie — według zatwierdzonego przez Magistrat planu — przybudówki murowanej, połączonej z istniejącym domem przy zbiegu ulic Skaryszewskiej Nr. 101 i Wesołej Nr. 2 na Glinicach, z warunkiem nieścinania rogu a lepszego oświetlenia kuchni.

10) Zwrócić się do Zarządu Lasów Państwowych o sprzedaż niezbędnych dla szkół publicznych mebli z tartaku państwowego w Garbatce.

11) Polecić syna Katarzyny Kołodziejczyk (Główna 15)—Marjana—do Ochrony I na koszt miasta.

12) Na zasadzie uchwały Rady Miejskiej z dn. 6 maja r. b. zaszeregowano pracowników Miejskiej Szkoły Rzemiosł podług grup i szczebli, stosownie do przesłużonych lat:

1	pracow.	do grupy	płacy	VI	szcz.	e
1	„	„	„	VIII	„	b
1	„	„	„	IX	„	c
1	„	„	„	IX	„	b
3	„	„	„	IX	„	a
1	„	„	„	X	„	a
1	„	„	„	XI	„	b
1	„	„	„	XIII	„	b

Posiedzenie w dniu 23 września 1924 r.)

Uchwalono:

1) Na zasadzie odpowiednich artykułów zatwierdzonych przez Radę Miejską przepisów o opłacaniu wpisów szkolnych, pokryć z funduszów Kasy Miejskiej:

a) 75% wpisu szkolnego za Wojciecha Kinca, ucznia kl. IV gimnazjum Matematyczno-Przyrodniczego, znajdującego się na całkowitem utrzymaniu ogrodnika miejskiego Marjana Młynarczyka.

b) wpis szkolny za I półrocze nauki Mieczysława Marzewskiego, ucznia państwowej szkoły Budowy Maszyn i Elektrotechniki im. H. Wawelberga i S. Rotwanda w Warszawie oraz

c) zwolnić od opłaty wpisu szkolnego w Miejskiej Szkole Rzemiosł Antoniego-Alfonsa Wojtysiaka, znajdującego się na całkowitem utrzymaniu siostry p. Genowefy Wojtysiakówny—pracowniczki miejskiej.

2) Wypłacić Stefanowi Pietrzykowskiemu 29 zł. 90 gr. oraz Józefowi Kukiełce 29 zł. 63 gr. za zajęcie w godzinach poza biurowych

przy wypłacaniu wynagrodzenia bezrobotnym, zajętym przy robotach publicznych.

3) Przyłapane w szkodzie na ziemiach folwarku miejskiego „Koniówka“ kury, w ilości 9 sztuk, wobec odmowy właścicieli odebrania takowych, wydać 3 ochronom.

4) Uprzedzić dzierżawcę domu miejskiego przy ul. Kozienickiej Nr. 10 J. Tarnowskiego, że dom ten na rok przyszły nie będzie mu wydzierżawiony.

5) Wobec tego, że sukc. Bekermani — gotowi pod pewnemi warunkami bezpłatnie odstąpić miastu pas gruntu na przeprowadzenie nowoprojektowanej ulicy—nie chcą się zgodzić na postawiony przez Magistrat na posiedzeniu w dniu 19 sierpnia r. b. (poz. 1416) warunek (zwolnienie od obowiązku ułożenia trotuaru obok ich placów na przeciąg 3-ch lat) postanowiono uchwałę z dn. 19 sierpnia anulować i punk 5 warunków (Dz. Zarządu miasta Nr. 6 str. 3) zmodyfikować w ten sposób, że sukc. Bekermani zwolnieni są od obowiązku ułożenia trotuaru obok ich placów na przeciąg 10 lat, po upływie zaś tego terminu obowiązani są układać rokrocznie trotuar na przestrzeni $^{1}/_{5}$ części powierzchni, na której trotuar winien być ułożony.

6) Wydać Nusynowi Melchiorowi zezwolenie na detaliczną sprzedaż węgla na placu posesji przy ul. Kilińskiego Nr. 5.

7) Powierzyć przedsiębiorcy robót brukarskich Szyfmanowi zreperowanie bruku w jednem miejscu na ul. Głównej za cenę 573 zł. 75 gr. oraz poprawienie na tejże ulicy rynsztoków i bruków.

8) Wyznaczyć z funduszów miejskich po 150 zł. miesięcznie na częściowe pokrycie rozchodów na administrację Ochrony I.

9) Asygnować powiatowemu Urzędowi Zdrowia po 13 zł. miesięcznie na wydatki, związane z utrzymaniem przychodzi dla wenerycznie chorych.

10) Zlecić wydziałowi Budownictwa doprowadzenie mostu przy przejściu na Kaptur do stanu, gwarantującego bezpieczeństwo przechodniów.

Z Rady Miejskiej.

(23 posiedzenie w dniu 9 września 1924 r.)

Uchwalono:

I. W sprawie otwarcia jatek i sklepów z pieczywem:

Zezwolić na otwarcie w niedziele—w dniach 28 września oraz 12 i 19 października żydowskich jatek i sklepów z pieczywem od godziny 7 do 9 rano.

II. W sprawie zakupu akcji VI emisji Banku Komunalnego:

Upoważnić Magistrat do nabycia akcji VI emisji Banku Komunalnego w Warszawie za sumę 3000 zł.

III. W sprawie pobierania na rzecz Kasy Miejskiej podatku od nieruchomości:

Pobierać na rzecz Kasy Miejskiej m. Radomia dodatek do państwowego podatku od nieruchomości w wysokości 25 proc. podatku państwowego.

Dodatek ten będzie pobierany przez Magistrat łącznie z podatkiem państwowym.

Uchwała niniejsza obowiązuje na czas od 1 czerwca do 31 grudnia 1924 r. po zatwierdzeniu przez władze nadzorcze.

IV W sprawie podatku na rzecz Kasy Miejskiej od placów niezabudowanych:

Przyjąć statut o podatku od placów niezabudowanych w redakcji, ustalonej przez Komisję finansowo-budżetową. (Statut będzie drukowany w Dzienniku po zatwierdzeniu przez władze nadzorcze).

V. W sprawie opłat od kanalizacji miejskiej:

Przyjąć Statut o opłatach na rzecz Kasy Miejskiej od kanalizacji miejskiej (statut wkrótce będzie wydrukowany w oddzielnej odbitce, jako załącznik do Dziennika Zarządu).

VI W sprawie zatwierdzenia uchwały Magistratu, wyrażające zgodę na wydzierżawienie ks. Gieryczowi części gmachu teatru Rozmaitości:

Zatwierdzić uchwałę Magistratu z dnia 2 lipca 1923 r., wyrażającą zgodę na wydzierżawienie księdzu Gieryczowi przez Związek Szpitalnictwa lokalu na sklep w gmachu teatru Rozmaitości.

VII. W sprawie opłat za energję elektryczną:

Obliczanie taryf za zużycie energji elektrycznej w dalszym ciągu uskuteczniać według wzoru, zatwierdzonego przez Radę Miejską w dniu 2 sierpnia 1920 r. z tem, że stosunek opłat za światło i popęd wyrażać się będzie jak 40 : 18.

Skala rabatów dla konsumentów prądu motorowego, stosowaną będzie dla przedsiębiorstw, zużywających prąd w ilości od 500 klgw. począwszy wzwyż ze stopniowaniem zaproponowanem przez Elektrownię i przez Magistrat zaaprobowanem. Skala ta ma być normowana w ten sposób, aby średnia cena prądu motorowego była równa cenie, wyprowadzonej z wzoru, zatwierdzonego przez Radę Miejską dnia 2 sierpnia 1920 r.

VIII. P r z e k a z a n o Magistratowi:

Wniosek rad. Frenkla i tow. w sprawie asygnowania z Kasy Miejskiej 1000 zł. na zasilenie funduszu, niezbędnego na budowę baraku dla umie-

szczenia w takowym rodzin bezdomnych, wyeksmitowanych ze zburzonych domów.

IX. Dokonano wyboru.

a) członka Komisji przeciwalkoholowej w osobie rad. Leona Rybickiego,

b) członka parytetowej Komisji doradczej przy Państwowym Urzędzie Pośrednictwa pracy (z grona pracodawców dla przemysłu metalurgicznego) w osobie r. Abrama Rotenberga

c) członków specjalnej komisji, która na mocy uchwały Rady z dn. 26 czerwca r. b. zająć się ma rozpatrzeniem wniosku Magistratu o wystąpieniu miasta ze Związku Szpitalnictwa w osobach p,p. Tadeusza Przyłęckiego, Witolda Niedźwieckiego, Dr. Stanisława Kelles Krauza, Jechiela Hilarego Frenkla, Morducha Kotlera, Ludwika Golczewskiego oraz Michała Kwiecińskiego.

Prezydent m. Radomia
T. Całuń

Sekretarz Magistratu
L. Kędzierski.

Magistrat m. Radomia.
Wydział Zdrowia i Op. Społ.
Radom, dn. 13/IX 1924 r.
Nr. 1633.

Do
Komitetu Związku Szpitalnictwa
w Radomiu.

Z powodu ogłoszonego sprawozdania Związku Szpitalnictwa, które — obok ścisłego sprawozdania cyfrowego — zawiera jeszcze część polemiczną, dotyczącą spraw Związku, Magistrat czuje się zmuszonym do sprostowania nieścisłości, zawartych w sprawozdaniu.

Wniosek Magistratu w sprawie rozwiązania Związku brzmiał jak następuje:

„W dniu 25 stycznia r. b. upłynął pięcioletni termin, na jaki powstał „Związek Specjalny dla utrzymywania i prowadzenia szpitali w Radomiu i powiecie radomskim".

Przez czas trwania Związku, stan szpitalnictwa nie stał bynajmniej na odpowiednim poziomie.

Najważniejszą przyczyną, bezwątpienia, był ciągły spadek waluty co — rzecz prosta — przyczyniło się do kurczenia się dochodów Związku.

Poważnym jednak powodem kiepskiego stanu szpitalnictwa jest fakt, iż Kontrahenci Związku, zarówno miasto jak i powiat, poza troską o wypłacenie przypadającego na nie udziału, nie przejawiają żadnej

dbałości o stan szpitali, które pozostawione są samym sobie, względnie opiece biura Związku, co nie jest wystarczającem.

Skutkiem tego możliwy jest taki stan rzeczy, iż naprz. od dłuższego czasu szpital żydowski utrzymuje się tylko dzięki prywatnej ofiarności; stan szpitala epidemicznego jest wprost opłakany; w lepszem, niż ostatni, położeniu jest stan szpitala św. Kazimierza, lecz i jego stan nie jest wcale świetny.

Poważnem obciążeniem dla Związku jest utrzymanie biura, które liczy 4 osoby personelu.

Wskazać trzeba na fakt, iż bez wiedzy Komitetu Związku i Magistratu, do „czerwonych koszar", przydzielonych przez miasto szpitalowi św. Kazimierza, wprowadza się prywatne osoby, zmieniając przez to przeznaczenie budynku, który ma służyć na potrzeby szpitala, a staje się przytuliskiem dla osób, nie mających mieszkań.

Aby stan szpitalnictwa poprawić, Magistrat widzi jedyne wyjście w tem, iż jeden z Kontrahentów, a więc miasto lub powiat, przejmie na siebie całkowicie utrzymanie szpitali i odpowiedzialność za ich stan.

Dziś ta odpowiedzialność bezpośrednia przed ludnością nie istnieje, brak więc władzom szpitalnym tego najściślejszego bodźca do troski o należyte postawienie szpitali.

Magistrat zdaje sobie sprawę z tego, że wraz z ewentualnem przejęciem szpitali przez miasto spadną na Kasę Miejską pewne ciężary, wynoszące kilkadziesiąt tysięcy złotych rocznie, lecz ze względu na dobro mieszkańców, należy te ciężary ponieść.
Dlatego też Magistrat prosi Radę Miejską o przyjęcie następującego wniosku:

Rada Miejska uchwala:

1) wystąpić z dniem 1 lipca 1925 roku ze Związku Specjalnego dla utrzymywania szpitali w mieście Radomiu i powiecie radomskim;

2) polecić Magistratowi poczynić starania w celu uzyskania u Rządu przekazania miastu budynków, należących do szpitala św. Kazimierza i szpitala dla starozakonnych;

3) porozumieć się z Sejmikiem powiatowym co do likwidacji „Związku Specjalnego".

Z brzmienia wniosku wynika, że Magistrat traktował sprawę najzupełniej bezstronnie i żadnych specjalnych zarzutów pod adresem Związku Szpitalnictwa nie stawiał.

We wniosku tym jest tylko jedna nieścisłość co do liczby osób, zatrudnionych w biurze Związku, co Magistrat chętnie prostuje; to, że Związek Szpitalnictwa zwrócił p. Tenenbaumowi wydane przez niego na utrzymanie szpitala starozakonnych i remont pieniądze, nie zmienia w niczem faktu, iż p. Tenenbaum pieniądze na szpital wydatkował.

Nieprawdą jest, jakoby Związek Szpitalnictwa nie wiedział poco Magistrat remontuje „czerwone koszary"; p. Starosta pismem z dn. 28 lutego 1922 r. Nr. 459/2 prosił Magistrat w imieniu Związku o wyrestaurowanie lokali dla oddziału szpitalnego i jakkolwiek w następstwie zwrócono Magistratowi wydatkowaną sumę, to — w zdeprecjonowanej walucie.

W „czerwonych koszarach", oprócz osób, wymienionych w sprawozdaniu, mieszka jeszcze agent policyjny, Dulęba, umieszczony tam bez wiedzy Związku i Magistratu.

Uchwała komisji Gospodarczej o zezwolenie p. Garczyńskiemu na czasowe zamieszkanie w gmachu resursy, jakkolwiek pod nieobecność p. Starosty, powzięta jednak została na skutek ustnego wniosku p. Starosty, boć ani Prezydentowi, ani ś. p. dr. Grobickiemu nie chodziło o danie mieszkania zredukowanemu referentowi Starostwa.

P. Garczyński otrzymał mieszkanie w „czerwonych koszarach" a następnie w gmachu resursy, bez wiedzy komisji Gospodarczej i komitetu Związku, a nawet wbrew kategorycznemu sprzeciwowi delegatów miejskich. Kontrakt zaś zawarty z panem Saskim nie obowiązuje Związku Szpitalnictwa do dostarczenia mieszkania p. Garczyńskiemu—przeciwnie, w kontrakcie wyraźnie zastrzeżono się przeciw oddaniu dzierżawcy gmachu resursy do użytkowania mieszkania kierownika biura Związku.

Twierdzenie, że miasto i Sejmik mają równą liczbę delegatów jest ścisłe tylko pozornie, gdyż p. Starosta, jako przewodniczący Sejmiku, jest faktycznie również delegatem tego ostatniego, wobec czego Sejmik w komitecie Związku ma przewagę. Na dowód — Magistrat przytacza sprawę umieszczenia w budynku resursy seminarjum nauczycielskiego i szkoły powszechnej, co popierali przedstawiciele miasta, a przedstawiciele Sejmiku z p. Starostą odrzucili.

Magistrat istotnie czasami zalegał z wpłaceniem składki, ale to samo zdarzało się i Sejmikowi; dowodem opóźnienia — wpłacenie składki przez Sejmik w początkach roku bieżącego.

Prezydent miasta Radomia (—) *T. Całuń.*

Naczelnik Wydziału (—) *Dr. J. Pełczyński.*

Rozporządzenia i obwieszczenia władz szkolnych.

Inspektorat Szkolny
w Radomiu
dnia 15 września 1924 r.
Nr. 3388.

Okólnik N. 33.

Do
Zarządów Publicznych Szkół Powszechnych powiatu radomskiego i miasta Radomia.

Zakres kierowników szkół powszechnych unormowany został rozporządzeniem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 29/VI 1923 r. Nr. 3447 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 13).

Zakres działania Rad Pedagogicznych publ. szkół powsz. określa specjalny regulamin, ogłoszony w tymże dzienniku Urz. Ministerstwa.

Dokładne zapoznanie się z powyższemi regulaminami oraz ścisłe przestrzeganie zawartych w nich instrukcyj jest obowiązkiem wszystkich kierowników szkół powszechnych.

Najważniejszem zadaniem Rad Pedagogicznych szkół powsz. a w szczególności kierowników jest czuwanie nad podniesieniem poziomu wychowania i nauczania w powierzonych im szkołach.

Celem ułatwienia kierownikom publ. szkół powsz. należytego spełnienia zadań, wynikających z obowiązującego ich regulaminu, kierownicy szkół powsz. mogą mieć zmniejszaną ilość lekcyj do norm, określonych rozporządzeniem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 24/III b. r. Nr. 3261 (Dz. Urz. M. W. R. i O. P. Nr. 9). Udzielanie zniżek kierownikom szkół powsz. ma na celu umożliwianie im jaknajczęstszego wizytowania lekcyj szkolnych niezależnie od pracy administracyjnej, za którą pobierają specjalne wynagrodzenie.

Każdy kierownik szkoły obowiązany jest odnotować w dzienniku lekcyjnym czas i rodzaj wizytacji i na podstawie poczynionych spostrzeżeń urządzać konferencje z gronem nauczycielskim.

Na powyższych konferencjach, przy omawianiu metod nauczania poszczególnych lekcyj, należy dążyć, aby wszyscy członkowie Rad Pedagogicznych jaknajżywszy brali udział przez wypowiadanie swych poglądów i myśli, które będą bogatym materjałem do dalszego udoskonalania obowiązujących obecnie programów nauczania.

Umiejętność zainteresowania przez kierownika daną kwestją ogółu nauczycielstwa, biorącego udział w posiedzeniach Rady Pedagogicznej i zdolność kierowania dyskusją odgrywają tu ważną rolę.

Protokuły z posiedzeń Rad Pedagog. winny dokładnie odzwierciedlać cały przebieg konferencji i pracy nauczycielstwa danej szkoły.

Odpis z protokułu każdego posiedzenia kierownik szkoły obowiązany jest przed upływem 7-miu dni od daty odbycia posiedzenia przesłać do Inspektoratu Szkolnego.

Posiedzenia Rad Pedagog. winny odbywać się pięć razy do roku, należy jednak dążyć, aby posiedzenia odbywały się raz na miesiąc.

Podkreślam, że kierownik szkoły odpowiedzialny jest za prawidłowy bieg życia szkolnego, za stan nauki w szkole, za kierunek wychowawczy i za wykonanie obowiązujących przepisów szkolnych.

p. o. Inspektor Szkolny (—) *T. Chlewski.*

Inspektorat Szkolny
w Radomiu
dnia 15 września 1924 r.
Nr. 3252

Okólnik N. 35.

Do

wszystkich Zarządów szkół w Radomiu i powiecie radomskim.

W sprawie najpilniejszych zadań pedagogicznych szkół powszechnych.

Wizytacje szkół powszechnych, dokonane w ciągu roku szkolnego 1923/24, stwierdziły wiele braków pod względem dydaktycznym i pedagogicznym. Braki te powstają najczęściej skutkiem niedokładnej znajomości przez nauczycielstwo programów dla 7 klasowych szkół powszechnych i nieprawidłowego z tego względu rozkładu materjału naukowego w poszczególnych oddziałach. Stan ten przedstawia się szczególnie ujemnie w szkołach najniższego typu organizacyjnego, a więc w jednoklasowych i dwuklasowych. Nadto nauczycielstwo nie wyzyskuje w dostatecznej mierze cennych wskazówek dydaktycznych, zamieszczonych w programach każdego przedmiotu, co sprowadza w wielu szkołach tok nauczania na zupełnie niewłaściwe tory, a wtedy rezultaty pracy nauczycielskiej są minimalne.

Wynikiem takiego stanu rzeczy jest w licznych szkołach powszechnych niski poziom wiadomości dzieci ze wszystkich przedmiotów. Uderza przedewszystkiem zaniedbanie ćwiczeń piśmiennych z języka polskiego, oraz przedmiotów artystyczno-technicznych.

Wreszcie stan szkół powszechnych pod względem wychowawczym pozostawia wiele do życzenia. Brak żywszego zainteresowania się przez wielu nauczycieli zagadnieniami wychowawczemi szkoły powszechnej, nieumie-

jętność zorganizowania wewnętrznego życia szkoły powszechnej, czyni z takich szkół nie zakłady przeznaczone istotnie do wychowania i nauczania, lecz tylko warsztaty do podawania dziatwie suchej wiedzy.

Wobec tego zarządza się co następuje:

1. Zarządy szkół dołożą wszelkich starań, aby szkoły powszechne zostały zaopatrzone we wszelkie programy i zażądają, aby każdy nauczyciel posiadał prócz tego swoje własne programy z każdego przedmiotu.

Na znajomość programów i stosowanie ich szczególną uwagę zwracać się będzie przy wizytacjach szkół oraz na konferencjach rejonowych. Na tych ostatnich nauczycielstwo obowiązane będzie również opracowywać referaty z zakresu programów.

2. Ponieważ niski poziom nauki w szkołach jedno i dwuklasowych jest wynikiem nieumiejętnego stosowania przez nauczycielstwo programów dla szkół 7 klasowych, niezaradność w rozmieszczeniu roczników w poszczególnych oddziałach i w ułożeniu tygodniowego podziału godzin, zwłaszcza tam, gdzie warunki lokalne nie pozwalają na ułożenie rozkładu godzin według przepisanych wzorów—tematem debat na konferencjach winna być sprawa prawidłowego rozłożenia materjału naukowego dla 7 kl. szkoły w szkołach niższego typu organizacyjnego, grupowanie roczników, układanie odpowiedniego podzialu godzin.

3. Zwraca się również uwagę, że przy stosowaniu programów szkolnych, należy brać pod uwagę nie sam formalny rozkład materjału naukowego dla mechanicznego opanowania go przez dzieci, lecz należy bezwzględnie z wielką pieczołowitością wykonać wszystkie przepisane przez programy ćwiczenia praktyczne tak z języka polskiego, jak matematyki, przyrody, geografji i t. p. Zauważono bowiem w czasie wizytacji wielkie pod tym względem braki a wykonanie ich uskutecznić można bardzo prymitywnemi nawet środkami, jakie każda szkoła powszechna może stworzyć przy pomocy dziatwy.

Należy również zwrócić uwagę na urządzenie wycieczek w najbliższe przynajmniej okolice, stwierdzono bowiem wypadki, że nauczyciel i dzieci nie znały najbliższej okolicy szkoły.

4. Przy wizytacjach szkół stwierdzono niejednokrotnie znaczne zaniedbanie przedmiotów artystyczno-technicznych, jak to roboty ręczne, śpiew rysunki, gimnastyka, gry i zabawy. Na przedmioty te, jako mające znaczenie wychowawcze w szkole powszechnej, należy położyć silniejszy nacisk.

5. Większą również troskliwością należy otoczyć ćwiczenia piśmienne z języka polskiego. Stan ćwiczeń bowiem prawie we wszystkich szkołach przedstawia się bardzo źle. Nieumiejętne przeprowadzenie ćwiczeń orto-

graficznych, zbyt mała ich liczba, niedbałe i nieumiejętne ich poprawianie przez nauczycielstwo—oto stanu tego przyczyny. Sprawę tę silnie podkreślam. i przy wizytacjach będzie z całą surowością traktowane wszelkie pod tym względem zaniedbanie.

Również baczną uwagę zwrócić należy na utrzymanie zeszytów w czystości i ujednostajnienie linjatury zeszytów szkolnych. W programach naukowych znajdują się przepisy jakiego formatu winny być zeszyty szkolne i jaka dla każdego oddziału linjatura. Ponieważ jest to sprawa ważna, gdyż od tego zależy nauczenie się prawidłowego i pięknego pisania, zarządzam, aby we wszystkich szkołach powszechnych w powiecie używano tylko zeszytów—z przepisaną dla każdego oddziału linjaturą.

Wreszcie podkreślam z wielkim naciskiem, że szkoła powszechna nie tylko uczy lecz przedewszystkiem wychowuje. Należy przeto otoczyć specjalną opieką wszystkie czynniki wychowawcze, które w szkole powszechnej wytworzyć winny dla dziecka atmosferę miłą, a gdy w niej uczyć się będzie dobrze, to oddziaływanie na kształcenie się jego duszy i charakteru nie napotka na większe trudności.

p. o. Inspektor Szkolny (—) *T. Chlewski.*

Inspektorat Szkolny
w Radomiu.

dnia 19 września 1924 r.

Nr. 3368.

W sprawie egzaminów dla nauczycieli niewykwalifikowanych.

Okólnik Nr. 36.

Do Nauczycielstwa Publ. Szkół Powsz. pow. radomskiego i miasta Radomia.

Egzaminy dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli szkół po wszechnych w terminie jesiennym rozpoczną się w dniu 10 listopada 1924 r. o godz. 9 rano.

Wobec przewidywanego znacznego napływu kandydatów, Kuratorjum Okr. S. W. zarządziło utworzenie Komisji Egzaminacyjnej przy Inspektoracie Szkolnym w Radomiu, dla powiatów: Radom, Iłża, Kozienice, Końskie, Opatów, Opoczno i Sandomierz.

Nauczyciele, pragnący poddać się egzaminowi, winni złożyć niezwłocznie w tutejszym Inspektoracie podania zaopatrzone w następujące załączniki: 1) metrykę urodzenia, 2) życiorys własnoręcznie napisany, 3) posiadane świadectwa szkolne i zaświadczenia egzaminacyjne, 4) świadectwo lekarskie,

wydane przez lekarza powiatowego, 5) kwit na wniesioną do Kasy Skarbowej opłatę egzaminacyjną zgodnie z § 33 Regulaminu Egzaminów (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 10).

W podaniu kandydat winien zaznaczyć, czy i gdzie składał ostatni egzamin nauczycielski z uwzględnieniem egzaminów na kursie wakacyjnym oraz wyjaśnić w którym Inspektoracie są jego akta egzaminacyjne.

Wobec zbliżającego się terminu (31 stycznia 1925 r.) po upływie którego nauczycielom, nieposiadającym przepisanych kwalifikacyj, grozi w myśl § 5 art. 23 ustawy z dnia 27/V 1919 r. usunięcie ze stanowiska, wzywam osoby zainteresowane do składania egzaminów przed Komisją Egzaminacyjną.

Kuratorjum powiadamia, że z dniem 1 października 1924 zostaje w Płocku uruchomiony Kurs Metodyczno-praktyczny 10 cio tygodniowy dla kandydatów na nauczycieli.

p. o. Inspektor Szkolny (—) *T. Chlewski.*

Inspektorat Szkolny

w Radomiu

dnia 20 września 1924 r.

Nr. 3375.

Okólnik Nr. 37.

Do

Zarządów Publicznych Szkół Powszechnych w Radomiu i pow. radomskim.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Warszawskiego na podstawie pisma Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 7 czerwca 1924 r. Nr. 1616.I wyjaśnia, iż nauczyciel, niemający nominacji na kierownika Publicznej Szkoły Powszechnej, lecz pełniący te obowiązki na polecenie Inspektora Szkolnego, nie jest uprawniony do otrzymania dodatku za kierownictwo przewidzianego ustępem pierwszym art. 47 ustawy z dnia 9 października 1923 r. (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 116 poz. 924).

W związku z powyższem nauczycielom, nieposiadającym nominacji Ministerstwa W. R. i O. P. lub Kuratorjum, z dniem 1 października 1924 r. zostanie wstrzymane asygnowanie dodatku za kierownictwo, wypłacone zaś do 1 października 1923 r. t. j. od dnia wejścia w życie przytoczonej wyżej ustawy dodatki będą tym nauczycielom ściągnięte w sześciu równych ratach miesięcznych, począwszy od dnia 1 listopada 1924 r.

p. o. Inspektor Szkolny (—) *T. Chlewski*

Inspektor Szkolny
w Radomiu
dnia 23 września 1924 r.
Nr. 3417.

Okólnik Nr. 38.

Do
PP. Kierowników (czek) i nauczycieli (lek) Szkół Powszechnych w Radomiu i pow. radomskim i Dozorów Szkolnych.

Stosownie do rozporządzenia Kuratorjum O. S. W. w Warszawie z dnia 16 września 1924 r. Nr. 794.I w dniu 23 września 1924 r. przekazałem urzędowanie p. Marjanowi Pęczalskiemu p. o. wizytatora Szkół Powszechnych Kuratorjum O. S. W., który na własną prośbę zwolniony został z tych obowiązków i ponownie obejmuje czynności Inspektora Szkolnego w Radomiu.

Równocześnie powiadamiam, że na zasadzie tegoż rozporządzenia Kuratorjum, pełnić będę obowiązki służbowe nadal w Radomiu, jako Zastępca Inspektora Szkolnego.

p. o. Inspektor Szkolny (—) *T. Chlewski.*

Inspektor Szkolny
w Radomiu
dnia 24 września 1924 r.
Nr. 3561.

Okólnik Nr. 39.

Do
PP. Kierowników (czek) i nauczycielstwa Szkół Powszechnych w m. Radomiu i w pow. radomskim.

Uzyskawszy od Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zwolnienie od pełnienia obowiązków wizytatora w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Warszawskiego i obejmując z powrotem swoje stanowisko Inspektora Szkolnego w Radomiu, — witam serdecznie całe nauczycielstwo szkół powszechnych m. Radomia i pow. radomskiego.

W doniosłej, ciężkiej lecz zaszczytnej pracy nad rozwojem szkolnictwa powszechnego, wychowaniem polskiej młodzieży i oświatą naszego ludu, znowu służyć Wam będę swem czynnem bezpośredniem współdziałaniem, życzliwą pomocą i zdobytem doświadczeniem.

Wzamian wymagam od wszystkich nauczycieli jaknajściślejszego stosowania się do przepisów służbowych, wzorowej bezwzględnej obowiązkowości i oddania się całą duszą twórczej i pełnej gorliwości pracy wychowawczej, jakiej Rząd i społeczeństwo żąda od polskiego nauczyciela.

Inspektor Szkolny (—) *M. Pęczalski.*

Rada Szkolna Miejska

dnia 27 września 1924 r.
Nr. 334.

Do
Zarządów Szkół Powsz. w Radomiu.

Rada Szkolna Miejska przypomina Zarządom Szkół, iż w myśl okólnika Rady Szkolnej z dnia 1 kwietnia 1924 r. Nr. 118 pierwsze w roku bieżącym szkolnym zebranie Opieki Szkolnej w celu rozpatrzenia frekwencji uczących się w miesiącu wrześniu, winno się odbyć między 10 — 15 października r. b.

Przewodniczący (—) *Paschalski.*

Wiadomości bieżące.

Zebranie organizacyjne Zarządu Obwodowego Funduszu Bezrobocia.

W dniu 13 września r. b. odbyło się w Magistracie zebranie organizacyjne w sprawie ustalenia listy kandydatów do Zarządu Obwodowego Funduszu Bezrobocia oraz Komisji Odwoławczej; przekazania czynności Zarządów Obwodowych Sejmikom, Magistratowi ewentualnie instytucjom o charakterze publiczno-prawnym oraz preliminarza wpływów i wydatków na okres czterotygodniowy.

W zebraniu wzięli udział: starosta Z. Strzeszewski, prezydent miasta T. Całuń, delegat Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej Dr. J. Popiel Szmidt, kierownik P. U. P. P. w Radomiu J. Chmielewski, dyrektor T-wa Przemysłowców inż. L. Włoczkowski, przedstawiciele pracodawców p.p. W. Smyjewski i W. Ejchler oraz przedstawiciele klas. Zw. Zaw. J. Grzecznarowski i Chrześcijań. Zw. Zaw. F. Ząbczyk; trzeci przedstawiciel robotników powołany będzie z powiatu Koneckiego po porozumieniu się klas. Zw. Zaw. z Chrześc. Zw. Zawod.

Na przewodniczącego Komisji Odwoławczej powołany został p. Cz. Wysocki, a na członków—z ramienia robotników p. Leon Rybicki a pracodawców p. W. Smyjewskiego. Odnośnie kandydatów do Komisji Odwoławczej z innych ośrodków przemysłowych sprawę tę postanowiono zdecydować w najbliższym czasie.

Przewodniczącym Zarządu Obwodowego jest z urzędu Kierownik Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy.

Do Komisji Odwoławczej na pow. Konecki i Opoczyński zgłoszono kandydaturę p. Szymkiewicza ze Stąporkowa (ze strony pracodawców), ze strony zaś robotników pozostawiono wybór przedstawiciela uskutecznić po porozumieniu się zainteresowanych Związków.

Ustalono przytem następujące punkty dla Komisji Odwoławczych: na powiat radomski i kozienicki z siedzibą w Radomiu i na powiat konecki i opoczyński — z siedzibą w Końskich.

Całokształt akcji Zarządu Obwodowego na terenie miasta Radomia, wraz z gminami powiatu radomskiego przejmie Magistrat radomski z tym, że Sejmik radomski okaże Magistratowi pomoc i współdziałanie.

Akcję swoją w powiecie kozienickim Z. O. przekaże gminie ewent. innej ekspozyturze po zbadaniu sprawy na miejscu; w pow. opoczyńskim—Z. O. zleci wykonywanie swych czynności Sejmikowi Opoczyńsktemu.

Przypuszczalny czterotygodniowy wpływ z wkładek zakładów pracy, zatru-

dniających około 15000 robotników (za wyjątkiem robotników sezonowych oraz pracujących w Wytwórniach Państwowych) przy przeciętnym zarobku 2,75 zł., określono na 19800 zł.

Przypuszczalny za takiż okres rozchód (a więc 40% średnio zasiłki dla 1700 osób bezrobotnych, wydatki na utrzymanie biura Z. O. koszta administracyjne Magistratu i Sejmików) określono na 47930 zł., czyli za okres czterotygodniowy Z. O. zmuszony będzie dopłacić 28130 zł.

Magistrat i Sejmiki winny prowadzić specjalną rachunkowość, — przekazanie zaś czynności Z. O. nastąpi na zasadzie ustalonego trybu odnośnego rozporządzenia.

Celem jaknajrychlejszego wprowadzenia w życie ustawy z dn. 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, zebranie ustaliło, iż z chwilą zatwierdzenia kandydatów do Zarządu Obwodowego przez Zarząd Główny i ukazania się rozporządzenia wykonawczego o ściąganiu wkładek, Zarząd Obwodowy zleci zastępczo wykonanie swych czynności Magistratowi i Sejmikom powiatowym.

Sposób przyjmowania robotników do robót publicznych, prowadzonych przez Związki Komunalne.

Celem skutecznej akcji zwalczania bezrobocia ze wszystkimi jego szkodliwymi dla państwa skutkami oraz z powodu zażaleń Państwowych Urzędów Pośrednictwa Pracy o niezgłaszaniu przez Zarządy Związków Komunalnych zapotrzebowania robotników do robót, prowadzonych przez te Związki, względnie oddawanych przez nie przedsiębiorcom prywatnym, p. Wojewoda kielecki podał do wiadomości postanowienie Rady Ministrów z dn. 18 lipca 1922 r., w myśl którego:

1) **o zapotrzebowaniach na robotników do robót,** prowadzonych przez Ministerstwo Spraw Wojskowych, Robót Publicznych, Kolei Żelaznych oraz **przez instytucje samorządowe lub powierzonych** przez wymienione Ministerstwa przedsiębiorcom prywatnym, kierownictwo robót zawiadamia najbliższy państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy. Na żądanie kierownictwa robót Państwowe Urzędy Pośrednictwa Pracy dostarczą wykazy zarejestrowanych robotników z podziałem na zawody i specjalności.

2) Z pośród robót, prowadzonych przez organy Ministerstwa Robót Publicznych lub prowadzonych przez instytucje samorządowe, a finansowanych przez Skarb Państwa za pośrednictwem bądź Ministerstwa Robót Publicznych, bądź też instytucji bankowych — właściwe urzędy wojewódzkie wyznaczą roboty do których będą przyjmowani robotnicy ukwalifikowani tylko z pośród poleconych przez urzędy pośrednictwa pracy kandydatów aż do wyczerpania podaży pracy tej kategorji.

3) Ministerstwo Kolei Żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem Pracy i Opieki Społecznej wyznaczy, prowadzone we własnym Zarządzie w poszczególnych miejscowościach, roboty z zakresu budowy nowych linji kolejowych oraz większych budowli, do wykonania których będą przyjmowani robotnicy określonych kategorji z pośród poleconych przez państwowe urzędy pośrednictwa pracy kandydatów.

4) W miejscowościach, posiadających państwowe urzędy pośrednictwa pracy lub ich ekspozytury, przedsiębiorcy, którym zostały oddane do wykonania roboty przez Ministerstwo Robót Publicznych, Ministerstwo Kolei Żelaznych oraz roboty budowlane przez Ministerstwo Spraw Wojskowych, winni przy zawieraniu odnośnej umowy zobowiązać się przyjmować do powierzonych robót robotników niewykwalifikowanych w pierwszym rzędzie z pośród miejscowych bezrobotnych, zarejestrowanych i poleconych przez państwowe urzędy pośrednictwa pracy po cenach zatwierdzonych przez kierownictwo robót.

Postanowienia zawarte w punkcie 4-ym obowiązywać mają przedsiębiorców w miejscowościach, nie posiadających państw. urzędów pośr. pracy lub ich ekspozytur, w razie niemożności przyjęcia potrzebnej ilości robotników z pośród miejscowych bezrobotnych. Gdyby jednak były trudności z powodu zbyt uciążliwego lub kosztownego przewozu robotników do miejsca pracy lub braku tamże mieszkań dla przyjezdnych robotników, właściwy Urząd Wojewódzki w stosunku do Ministerstwa Robót Publicznych, a właściwie kierownictwo robót do Ministerstwa Kolei Żelaznych i Spraw Wojskowych może zwolnić przedsiębiorcę od obowiązku przyjmowania niewykwalifikowanych robotników z pośród bezrobotnych, poleconych przez P. U. P. P.

Przepis zawarty w punkcie pierwszym jest bezwzględnie wiążący dla Zarządów tych Związków komunalnych, na terenie których znajduje się Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy, pozostałe natomiast, Związki komunalne winny jedynie powiadamiać dla celów statystycznych najbliższy P. U. P. P. o prowadzonych przez nie robotach publ. i ilości zatrudnionych robotników.

O gołębiach pocztowych.

Wojskowa stacja gołębi pocztowych i Towarzystwa hodowców gołębi pocztowych przeprowadzają obecnie ćwiczenia z gołębiami pocztowemi.

W czasie ćwiczeń część gołębi zabłąka się, a przyłapane przez hodowców, czasami oddawane zostają do Policji Państwowej.

Gołębie pocztowe posiadają obrączki aluminiowe na nogach z wyciśniętemi literami W. P. oraz posiadają na wewnętrznej stronie skrzydeł wybite numery ewidencyjne, okrągłą pieczęć z orłem Polskim i pieczęć podłużną z miejscem postoju stacji gołębi. Wrazie zatrzymania zabłąkanego gołębia pocztowego odsyłać go należy na posterunek Policji Państwowej, który prześle gołębia do Starostwa.

TREŚĆ Nr. 8:

Redaktor Lucjan Teodor Kędzierski.

Odbito w Zakładach Drukarskich Sejmiku Radomskiego i S-ki.